

Малолетни учиниоци кривичних дела, 2023.

У овом саопштењу Републички завод за статистику објављује основне податке о криминалитету малолетних учиниоца кривичних дела у 2023. години: пријављени, оптужени и осуђени малолетници према кривичном делу, полу, старости и кривичној санкцији. Подаци се прикупљају редовним статистичким истраживањима на основу индивидуалних упитника које попуњавају надлежна виша јавна тужилаштва и надлежни виши судови. Ради потпунијег сагледавања кретања ове појаве, дати су основни показатељи за период 2019–2023. године.

Укупан број кривичних пријава према малолетним учиниоцима кривичних дела у 2023. години је 2 598 и већи је за 8% у односу на 2022. Већу за изрицање кривичних санкција су поднета 1 867 предлога, а тај број је, у односу на претходну годину, већи за 15%, док је број малолетника којима су изречене кривичне санкције 1 454, што је, такође, веће за 20%.

У 2023. години, према малолетним учиниоцима кривичних дела, примењени су васпитни налози: јавни тужилац за малолетнике је у 192 случаја применио васпитни налог, а у 83 случаја судија за малолетнике (члан 7 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица).

1. Малолетни учиноци кривичних дела, 2019–2023.

Република Србија

	Укупан број					Индекси				
	2019	2020	2021	2022	2023	<u>2020</u> 2019	<u>2021</u> 2020	<u>2022</u> 2021	<u>2023</u> 2022	<u>2023</u> 2019
Кривичне пријаве										
Укупно	2903	2524	2513	2410	2598	87	100	96	108	89
Оптужења										
Укупно	2002	1750	1749	1618	1867	87	100	93	115	93
Осуде										
Укупно	1676	1239	1383	1213	1454	74	112	88	120	87

2. Малолетници – кривичне пријаве, према кривичном делу, 2019–2023.

Република Србија

Кривична дела	2019		2020		2021		2022		2023	
	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Укупно	2903	100	2524	100	2513	100	2410	100	2598	100
Против живота и тела	440	15,2	349	13,8	349	13,9	360	14,9	403	15,5
Против слобода и права човека и грађанина	171	5,9	123	4,9	161	6,4	155	6,4	234	9,0
Против полне слободе	54	1,9	61	2,4	36	1,4	41	1,7	61	2,3
Против здравља људи	260	9,0	248	9,8	182	7,2	178	7,4	243	9,4
Против привреде	10	0,3	9	0,4	5	0,2	7	0,3	5	0,2
Против имовине	1321	45,5	1230	48,7	1263	50,3	1188	49,3	1010	38,9
Против безбедности јавног саобраћаја	43	1,5	43	1,7	50	2,0	57	2,4	64	2,5
Против јавног реда и мира	345	11,9	238	9,4	264	10,5	250	10,4	358	13,8
Остала кривична дела	259	8,9	223	8,8	203	8,1	174	7,2	220	8,5

3. Малолетници – поднет предлог већу за изрицање кривичне санкције, према кривичном делу, 2019–2023.

Република Србија

Кривична дела	2019		2020		2021		2022		2023	
	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Укупно	2002	100	1750	100	1749	100	1618	100	1867	100
Против живота и тела	213	10,6	194	11,1	226	12,9	212	13,1	249	13,3
Против слобода и права човека и грађанина	54	2,7	72	4,1	55	3,1	76	4,7	95	5,1
Против полне слободе	40	2,0	27	1,5	36	2,1	30	1,9	56	3,0
Против здравља људи	357	17,8	355	20,3	265	15,2	248	15,3	306	16,4
Против привреде	9	0,4	9	0,5	3	0,2	4	0,2	14	0,7
Против имовине	897	44,8	784	44,8	803	45,9	683	42,2	785	42,0
Против безбедности јавног саобраћаја	30	1,5	25	1,4	41	2,3	37	2,3	35	1,9
Против јавног реда и мира	244	12,2	175	10,0	200	11,4	224	13,8	215	11,5
Остала кривична дела	158	7,9	109	6,2	120	6,9	104	6,4	112	6,0

4. Малолетници – изречене кривичне санкције, према кривичном делу, 2019–2023.

Република Србија

Кривична дела	2019		2020		2021		2022		2023	
	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Укупно	1676	100	1239	100	1383	100	1213	100	1454	100
Против живота и тела	172	10,3	151	12,2	181	13,1	178	14,7	210	14,4
Против слобода и права човека и грађанина	51	3,0	52	4,2	45	3,3	53	4,4	74	5,1
Против полне слободе	37	2,2	17	1,4	25	1,8	18	1,5	41	2,8
Против здравља људи	298	17,8	259	20,9	229	16,6	211	17,4	259	17,8
Против привреде	9	0,5	6	0,5	2	0,1	3	0,2	12	0,8
Против имовине	763	45,5	543	43,8	635	45,9	506	41,7	583	40,1
Против безбедности јавног саобраћаја	24	1,4	15	1,2	32	2,3	31	2,6	25	1,7
Против јавног реда и мира	190	11,3	121	9,8	133	9,6	145	12,0	153	10,5
Остала кривична дела	132	7,9	75	6,1	101	7,3	68	5,6	97	6,7

5. Малолетници – изречене кривичне санкције, према старости и полу, 2019–2023.

Република Србија

		2019		2020		2021		2022		2023	
		број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Укупно	Жене	1676	100	1239	100	1383	100	1213	100	1454	100
14 година	Свега	299	17,8	188	15,2	224	16,2	188	15,5	242	16,6
	Жене	36	22,8	24	22,6	29	24,0	22	18,5	34	24,1
15	Свега	374	22,3	286	23,1	303	21,9	285	23,5	347	23,9
	Жене	38	24,1	25	23,6	29	24,0	32	26,9	31	22,0
16	Свега	487	29,1	392	31,6	408	29,5	349	28,8	431	29,6
	Жене	48	30,4	26	24,5	36	29,8	37	31,1	34	24,1
17 година	Свега	516	30,8	373	30,1	448	32,4	391	32,2	434	29,8
	Жене	36	22,8	31	29,2	27	22,3	28	23,5	42	29,8

6. Малолетници према изреченим кривичним санкцијама, 2019–2023.

Република Србија

	2019		2020		2021		2022		2023	
	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Укупно	1676	100	1239	100	1383	100	1213	100	1454	100
Млађи малолетници	673	40,2	474	38,3	527	38,1	473	39,0	589	40,5
Васпитне мере	673	40,2	474	38,3	527	38,1	473	39,0	589	40,5
Мере упозорења и усмеравања	325	19,4	282	22,8	226	16,3	228	18,8	285	19,6
Мере појачаног надзора	296	17,7	171	13,8	259	18,7	202	16,7	267	18,4
Заводске мере	52	3,1	21	1,7	42	3,0	43	3,5	37	2,5
Старији малолетници	1003	59,8	765	61,7	856	61,9	740	61,0	865	59,5
Малолетнички затвор	4	0,2	3	0,2	3	0,2	4	0,3	4	0,3
Преко 5 до 10 година	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Преко 2 до 5 година	1	0,1	1	0,1	0	0,0	1	0,1	3	0,2
Преко 6 месеци до 2 године	3	0,2	2	0,2	3	0,2	3	0,2	1	0,1
Васпитне мере	999	59,6	762	61,5	853	61,7	736	60,7	861	59,2
Мере упозорења и усмеравања	460	27,4	487	39,3	331	23,9	342	28,2	418	28,7
Мере појачаног надзора	491	29,3	256	20,7	470	34,0	357	29,4	421	29,0
Заводске мере	48	2,9	19	1,5	52	3,8	37	3,1	22	1,5

7. Малолетници – кривичне пријаве, према кривичном делу, 2023.

Кривична дела	Република Србија					
	укупно	Србија – север		Србија – југ		
		Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Укупно	2598	130	727	810	931	...
Против живота и тела	403	10	108	137	148	...
Убиство	2	-	-	-	2	...
Тешко убиство	4	1	1	1	1	...
Нехатно лишење живота	1	1	-	-	-	...
Тешка телесна повреда	72	3	29	32	8	...
Лака телесна повреда	293	5	66	86	136	...
Учествовање у тучи	26	-	8	18	-	...
Угрожавање опасним оруђем при тучи и свађи	5	-	4	-	1	...
Против слобода и права човека и грађанина	234	9	69	47	109	...
Против части и угледа	49	-	2	5	42	...
Против полне слободе	61	7	16	19	19	...
Синовање	13	-	6	6	1	...
Обљуба над немоћним лицем	1	1	-	-	-	...
Обљуба са дететом	9	1	2	3	3	...
Недозвољене полне радње	8	3	1	2	2	...
Полно узнемиравање	5	1	1	-	3	...

7. Малолетници – кривичне пријаве, према кривичном делу, 2023. (наставак)

Кривична дела	Република Србија					Регион Косово и Метохија
	укупно	Србија – север		Србија – југ		
		Београдски регион	Регион Војводине	Регион Шумадије и Западне Србије	Регион Јужне и Источне Србије	
Приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију	25	1	6	8	10	...
Против брака и породице	76	8	23	21	24	...
Одузимање малолетног лица	2	-	-	2	-	...
Насилје у породици	74	8	23	19	24	...
Против имовине	1010	31	328	239	412	...
Крађа	385	17	125	91	152	...
Тешка крађа	249	3	94	57	95	...
Разбојништво	31	6	16	4	5	...
Утаја	23	-	4	6	13	...
Превара	16	-	7	7	2	...
Ситна крађа, утаја и превара	48	-	5	11	32	...
Одузимање туђе ствари	13	-	7	1	5	...
Уништење и оштећење туђе ствари	134	1	29	34	70	...
Неовлашћено коришћење туђег возила	89	4	30	24	31	...
Изнуда	19	-	11	4	4	...
Уцена	3	-	-	-	3	...
Против привреде	5	-	2	2	1	...
Против здравља људи	243	41	85	76	41	...
Неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога	84	25	11	30	18	...
Неовлашћено држање опојних дрога	153	16	73	42	22	...
Омогућавање уживања опојних дрога	3	-	1	1	1	...
Производња и стављање у промет штодљивих производа	3	-	-	3	-	...
Против животне средине	18	-	8	3	7	...
Против опште сигурности људи и имовине	14	2	4	3	5	...
Против безбедности јавног саобраћаја	64	6	19	24	15	...
Угрожавање јавног саобраћаја	61	6	19	23	13	...
Угрожавање саобраћаја опасном радњом и опасним средством	3	-	-	1	2	...
Против уставног уређења и безбедности Републике Србије	5	-	2	-	3	...
Изазивање националне, расне и верске мржње и нетрпељивости	5	-	2	-	3	...
Против државних органа	12	-	2	7	3	...
Против правосуђа	8	-	-	1	7	...
Против јавног реда и мира	358	14	48	204	92	...
Изазивање панике и нереда	16	4	2	5	5	...
Насилничко понашање	317	6	45	188	78	...
Насилничко понашање на спортској приредби	18	4	1	4	9	...
Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја	6	-	-	6	-	...
Недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи	1	-	-	1	-	...
Против правног саобраћаја	26	2	5	17	2	...
Остала кривична дела из посебних закона	12	-	6	5	1	...

8. Малолетници према кривичном делу, полу, покушају и изреченим кривичним санкцијама, 2023.

Република Србија

Кривична дела	Укупно			Малолетнички затвор	Васпитне мере				Мере безбедности	Раније осуђивани
	свега	жене	покушај		свега	мере упозорења и усмеравања	мере појачаног надзора	заводске мере		
Укупно	1454	141	350	4	1450	703	688	59	236	178
Против живота и тела	210	17	5	1	209	97	105	7	5	18
Убиство	12	2	5	1	11	-	6	5	2	1
Тешко убиство	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Нехатно лишење живота	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Тешка телесна повреда	64	1	-	-	64	34	30	-	1	8
Лака телесна повреда	116	14	-	-	116	56	58	2	2	8
Учествовање у тучи	16	-	-	-	16	7	9	-	-	1
Против слобода и права човека и грађанина	74	9	2	-	74	39	32	3	5	11
Против части и угледа	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-
Против полне слободе	41	3	-	2	39	15	24	-	5	2
Силовање	8	-	-	2	6	1	5	-	2	1
Обљуба над немоћним лицем	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Обљуба са дететом	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-
Недозвољене полне радње	5	-	-	-	5	2	3	-	-	-
Полно узнемиравање	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију	22	3	-	-	22	12	10	-	3	1
Против брака и породице	42	8	-	-	42	19	21	2	4	4
Насилје у породици	42	8	-	-	42	19	21	2	4	4
Против имовине	583	74	336	-	583	253	293	37	18	72
Крађа	185	35	121	-	185	96	81	8	4	22
Тешка крађа	219	16	165	-	219	69	128	22	8	32
Разбојништво	56	10	30	-	56	21	31	4	3	8
Утаја	4	1	-	-	4	4	-	-	-	-
Превара	8	2	-	-	8	2	6	-	1	-
Ситна крађа, утаја и превара	17	6	-	-	17	9	8	-	-	1
Уништење и оштећење туђе ствари	35	2	-	-	35	19	15	1	-	3
Неовлашћено коришћење туђег возила	45	1	15	-	45	25	18	2	1	4
Изнуда	12	1	5	-	12	6	6	-	1	2
Уцена	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Прикривање	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Против привреде	12	2	7	-	12	8	4	-	2	2
Против здравља људи	259	12	-	-	259	155	100	4	180	39
Неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога	47	3	-	-	47	20	26	1	26	7
Неовлашћено држање опојних дрога	211	9	-	-	211	135	73	3	154	32
Омогућавање уживања опојних дрога	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-

**8. Малолетници према кривичном делу, полу, покушају и изреченим кривичним санкцијама,
2023. (наставак)**

Република Србија

Кривична дела	Укупно			Малолетнички затвор	Васпитне мере				Мере безбедности	Раније осуђивани
	свега	жене	покушај		свега	мере упозорења и усмеравања	мере појачаног надзора	заводске мере		
Против животне средине	9	1	-	-	9	4	5	-	-	2
Против опште сигурности људи и имовине	7	-	-	-	7	3	3	1	1	1
Против безбедности јавног саобраћаја	25	2	-	1	24	14	10	-	3	3
Угрожавање јавног саобраћаја	24	1	-	1	23	13	10	-	3	3
Угрожавање саобраћаја опасном радњом и опасним средством	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-
Против државних органа	11	-	-	-	11	6	5	-	3	1
Против правосуђа	2	1	-	-	2	1	1	-	-	1
Против јавног реда и мира	153	7	-	-	153	75	73	5	8	19
Изазивање панике и нереда	5	-	-	-	5	1	4	-	1	-
Насилничко понашање Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја	141	7	-	-	141	73	63	5	3	19
7	-	-	-	-	7	1	6	-	4	-
Против правног саобраћаја	12	3	-	-	12	8	4	-	2	-
Остала кривична дела из посебних закона	13	1	-	-	13	5	8	-	-	3
СРБИЈА – СЕВЕР	688	74	84	3	685	451	207	27	187	107
Београдски регион	270	33	67	-	270	172	85	13	134	42
Регион Војводине	418	41	17	3	415	279	122	14	53	65
СРБИЈА – ЈУГ	766	67	266	1	765	252	481	32	49	71
Регион Шумадије и Западне Србије	427	40	133	1	426	134	280	12	30	40
Регион Јужне и Источне Србије	339	27	133	-	339	118	201	20	19	31
Регион Косово и Метохија

Методолошка објашњења

Јединица посматрања је малолетни учинилац кривичног дела (малолетник), а кривично дело је учинио као: извршилац, саизвршилац, подстрекач или помагач.

Као малолетни учиниоци кривичних дела сматрају се лица која су у време извршења кривичног дела имала навршених 14 година живота, а нису навршила 18 година.

Као „**пријављено малолетно лице**“ сматра се малолетник према коме поступак по кривичној пријави није покренут (пријава одбачена), према коме је припремни поступак обустављен или је поднет предлог већу за малолетнике за изрицање казне или васпитне мере.

Под појмом „**оптужено малолетно лице**“ подразумева се малолетник према коме је поднет предлог већу за малолетнике за изрицање казне, односно васпитне мере, те је поступак пред већем завршен одлуком којом је: обустављен поступак пред већем, изречена мера безбедности без изрицања санкције, или изречен малолетнички затвор или васпитна мера.

Као „**осуђено малолетно лице**“ сматра се малолетни учинилац кривичног дела према коме је изречена санкција – малолетнички затвор или васпитна мера.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).